

V případě nutnosti vysazení silné opioidní léčby analgetika postupně snižujeme až do vysazení. Do medikace můžeme přidat některé léky usnadňující vysazení léčby (4).

Tab. 4. Adjuvantní léky přidávané při vysazování opioidní medikace

β-lytika	metipranol 2 × 5 mg
klonidin	dávka 2 × 0,150 mg
neuroleptika	dosulepin
trankvilizéry	alprazolam
antidepresiva	SSRI

LITERATURA

1. Breivik H, Collett B, Ventafridda V, et al. Survey of chronic pain in Europe: Prevalence, impact on daily life, and treatment. *Eur J Pain.* 2006;10(4):287-333.
2. Müller-Schwefe G. Make a CHANGE: optimising communications and pain management decisions. *Curr Med Res*

Opin. 2011;27(2):481-488.

3. Skála B. Doporučené postupy pro farmakoterapii bolesti a jejich dopad v oblasti primární péče. *Bolest.* 2008;3:151-155.

4. Metodické pokyny pro farmakoterapii nádorové bolesti. *Bolest suppl.* 2016;1:22-29.

Autor prohlašuje, že zpracování článku nebylo podpořeno žádnou společností.

KNIŽNÍ NOVINKA

Posudek na knižní publikaci doc. MUDr. Taťány Šrámkové, Ph.D.

Dr. h. c. Prof. MUDr. Ján Breza, DrSc., MPH, MHA

Urologická klinika LFUK, SZU UNB s Centrom pre transplantácie obličiek, Bratislava

Autorka v 17 kapitolách zrozumiteľným a pútavým spôsobom opisuje fyziologické aspekty erektilnej funkcie penisu a ďalších zložiek sexuality muža.

Charakterizuje proces starnutia muža, ktorý vedie ku štrukturálnym zmenám všetkých telesných systémov, orgánov, tkanív aj buniek.

Následne sa venuje otázkam etiológie a patofyziológie rôznych foriem sexuálnych porúch počas „prirodzeného“ starnutia a takých porúch, ktoré sa vyskytujú ev. sú sprievodnými príznakmi rôznych somatických a psychologických

ochorení, úrazov, dôsledkov chirurgickej liečby maligných ochorení. Poukazuje na význam posudzovať sexuálnu dysfunkciu mužov ako jedinečnú možnosť, ktorá umožňuje včas diagnostikovať vysoko rizikových pacientov ohrozených kardio-vaskulárnymi ochoreniami, diabetom a hypogonadizmom. Hypogonadizmus sám predstavuje totiž klinický problém, ktorý má za následok početné vážne somatické a psychické komplikácie.

Každá kapitola je vhodne ilustrovaná vlastnými klinickými poznatkami a skutočnými problémami mužov trpiacimi sexuálnymi poruchami rôznej etiológie. Autorka v manažmente erektilnej dysfunkcie prikladá veľký význam rehabilitácii penisu, opisuje spôsob farmakologickej rehabilitácie.

V knihe vhodným spôsobom kombinuje aj ďalšie filozofické a somatické aspekty sprevádzajúce involúciu muža.

Publikáciu bude možné využiť aj v procese pregraduálneho a postgraduálneho vzdelávania lekárov rôznych odborov a pri príprave na špecializačnú skúšku v nadväzujúcom odbore sexuológia. Rovnako zmysluplné sú aj odporúčania pre praktických lekárov.

Záver: Ide o vynikajúce vedecko-populárne dielo, ktoré nemá obdobu v slovenskej a českej časopiseckej literatúre.